

קרון החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

**דוח הדירקטוריון
30 בספטמבר 2017**

תוכן עניינים

1.	מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי.....	2
2.	היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת	3
3.	מידע מרוכז אודות הקרן	4
4.	הוראות דין	6
5.	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה	12
6.	אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה	16
7.	תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים	16
8.	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב	16
9.	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח	17

דוח דירקטוריון

קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

דוח הדירקטוריון לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2016 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 30 במרס 2017 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי

הנכסים בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכמו ב- 15,585 אלפי ש"ח לעומת 14,717 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של כ- 5.9%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בהשקעות בנכסי חוב סחירים ומגידול בנכסי מסים שוטפים.

ההון ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם ב- 11,158 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 11,320 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, קיטון של כ- 1.4%. הקיטון בהון בסך של 162 אלפי ש"ח, נובע מהפסד בסך של 269 אלפי ש"ח, בקיזוז גידול בקרן הון בסך של 107 אלפי ש"ח, שמקורו בנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

נכון ליום 30 בספטמבר 2017, החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 ובהנחיות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה").

החברה מנהלת את קרן ההשתלמות לצבא הקבע. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול מקרן ההשתלמות שבניהול החברה ב- 11,655 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 10,815 אלפי ש"ח נכון לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016, גידול של כ- 7.8%.

הגידול בדמי הניהול נובע מגידול בהיקף הנכסים הממוצעים שמקורו בצבירה נטו חיובית בקרן ומרווחי תשואה.

מידע נוסף לגבי היקף נכסי הקרן ראה סעיף 2 להלן.

2. היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת

להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה נכון לימים 30 בספטמבר 2017 ו-2016 וליום 31 בדצמבר 2016:

היקף נכסים, נטו (אלפי ש"ח)			שם המסלול	מספר אוצר
ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2017		
4,569,140	4,469,595	4,854,925	קרן החיסכון לצבא הקבע כללי	438
115,856	119,310	112,017	קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות	1410
81,104	71,626	119,467	קרן החיסכון לצבא הקבע מניות	1411
4,766,100	4,660,531	5,086,409	סה"כ	

היקף הנכסים, נטו המנוהלים ליום 30 בספטמבר 2017 גדל בסך של כ- 320 מיליוני ש"ח, ביחס להיקף הנכסים נטו, המנוהלים ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של כ- 6.72%. הגידול בהיקף הנכסים נטו נבע מצבירה חיובית בקרן ומרווחי תשואה בקרן בתקופת הדוח.

התשואה שהשיגה הקרן בתקופת הדוח

מספר אוצר	שם המסלול	תשואה נומינלית ברוטו לחודשים ינואר - ספטמבר 2017 באחוזים
438	קרן החיסכון לצבא הקבע כללי	5.67
1410	קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות	2.87
1411	קרן החיסכון לצבא הקבע מניות	8.78

3. מידע מרוכז אודות הקרן

3.1. מידע מרוכז לקרן ההשתלמות*

להלן מידע ונתונים עבור קרן ההשתלמות המנוהלת על ידי החברה:

קרן השתלמות			
31 בדצמבר 2016	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2017	
			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
2,652,640	2,529,277	2,954,021	פעילים
2,113,460	2,131,254	2,132,388	לא פעילים
4,766,100	4,660,531	5,086,409	סה"כ
			נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):
37,945	30,499	30,565	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
491,278	366,113	370,808	תקבולים מדמי גמולים
4,037	2,147	2,787	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
75,063	60,315	42,180	העברות צבירה לקרן
138,757	109,165	147,874	העברות צבירה מהקרן
271,756	212,334	205,214	פדיונות
158,170	103,500	260,409	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
			דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):
14,538	10,815	11,655	פעילים ולא פעילים
			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):
0.26	0.26	0.27	פעילים
0.39	0.39	0.40	לא פעילים

* המידע על מספר העמיתים בקרן חסוי.

3.2. מידע בדבר עמיתים לא פעילים

להלן מידע בדבר עמיתים מנותקי קשר כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012. הגדרת מנותק קשר הינה נכון לסוף תקופה.

קרן השתלמות			
31 בדצמבר 2016	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2017	
			חשבונות מנותקי קשר:
5,142	5,018	3,065	מספר חשבונות
94,740	82,974	20,249	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
292	164	60	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
0.30	0.29	0.39	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)*

* שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012.

3.3. שיעורי דמי הניהול בהתאם להוראות הדין

להלן שיעורי דמי הניהול שרשאית החברה לגבות בהתאם להוראות הדין החלות עליה:

שיעור שנתי לתקופה ינואר עד ספטמבר 2017 ו-2016 ולשנת 2016	קרנות השתלמות
2% מנכסים	פעילים
	<u>לא פעילים:</u>
0.3% מנכסים	מנותקי קשר
2% מנכסים	אחר

3.4. ניתוח התפתחויות ושינויים שחלו בקרן

הנכסים המנוהלים עבור העמיתים ליום 30 בספטמבר 2017, הסתכמו לסך של כ-5,086 מיליוני ש"ח, וגדלו בשיעור של כ-9.1% לעומת אשתקד, ובשיעור של 6.7% ביחס ליום 31 בדצמבר 2016.

יחס נכסי העמיתים הלא פעילים מתוך סך נכסי העמיתים (הפעילים והלא פעילים) הינו כ-42%, כ-46% אשתקד וכ-44% ליום 31 בדצמבר 2016.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017, הסתכמו תקבולים מדמי הגמולים לסך של כ-370.8 מיליוני ש"ח, גידול של כ-1.3% לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

ניוד נטו לקרן שבניהול החברה בתקופת הדוח היה שלילי והסתכם לכ-105.7 מיליוני ש"ח. (לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016, ניוד נטו שלילי בסך של כ-48.9 מיליוני ש"ח, ובשנת 2016 ניוד נטו שלילי בסך של כ-63.7 מיליוני ש"ח).

פדיונות בקרן שבניהול החברה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-205.2 מיליוני ש"ח. קיטון בשיעור של כ-3.4% לעומת אשתקד.

דמי הניהול שנגבו מהעמיתים בתקופת הדוח, הסתכמו לסך של כ-11.7 מיליוני ש"ח, גידול בשיעור של כ-7.8% לעומת אשתקד.

שיעור דמי הניהול הממוצע מנכסים, בתקופת הדוח, עמד על שיעור של 0.27% לעמיתים פעילים ו-0.40% לעמיתים שאינם פעילים ואינו שונה מהותית משיעור דמי הניהול אשתקד.

4. הוראות דין

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

הוראות דין

- **ביום 1 בנובמבר 2017 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התשס"ט-2009**, במסגרתן נקבע כי הליך תחרותי יתקיים בין שמונה משתתפים לפחות. כמו כן, בוטלה מגבלת 20% מסך העמלות לצד קשור ונקבע כי משקיע מוסדי יוכל לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור ובלבד שהעמלה שתשולם בגין עסקאות אלה לא תעלה על העמלה שתשולם לזוכה בהליך התחרותי שאינו צד קשור. עוד נקבע כי עבור כל העסקאות תשולם לצד הקשור העמלה הזולה ביותר שהוצעה על ידי הזוכה בהליך תחרותי, ללא קשר למאפייני העסקה וכן כי רכישה ומכירה של ניירות ערך יכול שיעשו על ידי מי שבחר בו העמית לעניין זה, גם אם לא השתתף או השתתף ולא זכה בהליך תחרותי, ובלבד שהוצגו בפני העמית כל התנאים שלפיהם התקשרה החברה המנהלת עם הזוכים בהליך תחרותי כאמור. הוראות אלה לא יחולו על רכישה או מכירה של ניירות ערך שההליך התחרותי בעדם התקיים לפני יום פרסום התיקון.
- **ביום 31 באוקטובר 2017 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ז-2017**. במסגרת התיקון נקבע כי מספר המציעים המינימלי בהליך תחרותי לבחירת ספקי ברוקראז' יוגדל מארבעה לשמונה; הליך תחרותי יבוצע לכל אפיק השקעה בנפרד במקום לכל סוגי ניירות הערך יחד ולכל אפיק השקעה ייבחר זוכה אחד לפחות. הוראות אלה לא יחולו לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך שהליך תחרותי בגינם התקיים לפני יום פרסומן של התקנות; קופת גמל ענפית שהשקעותיה מנוהלות על ידי תאגיד תהיה רשאית לרכוש או למכור ניירות ערך מהתאגיד או מצדדים קשורים לו ובלבד שסך כל העמלות בשל המכירה או הרכישה כאמור לא יעלו על 20% מסך העמלות בשל כלל הרכישות והמכירות שביצעה קופת הגמל במהלך השנה; גוף מוסדי יהיה רשאי לבצע פעולות רכישה ומכירה של ניירות ערך לביצוע עסקה אקראית בנסיבות מיוחדות שלא באמצעות מי שנבחר בהליך תחרותי בהינתן שקיים נוהל של המשקיע המוסדי לסוג התקשרות זה ושנמסר דיווח רבעוני לעניין עסקאות אלה לוועדת ההשקעות; משקיע מוסדי יקיים הליך תחרותי לצורך החזקה של ניירות ערך שיתקיים אחת לחמש שנים בין ארבעה משתתפים לפחות, אך גוף מוסדי שהתקשר עם 'גלובל קסטודיאן' לצורך החזקה כאמור יהיה פטור מעריכת הליך תחרותי. תחילת ההוראה לעניין הליך תחרותי לצורך החזקה של ניירות ערך יהיה שנה מיום פרסום התקנות. תחילת יתר הוראות התקנות ביום פרסומן.
- במסגרת המאמץ הבינלאומי להילחם בהעלמות מס שמקורן בפעילות תושבים המנהלים את השקעותיהם במדינות זרות, פרסם ארגון ה-OECD ביולי 2014 תקן לאיסוף מידע על ידי מוסדות פיננסיים לגבי חשבונות פיננסיים של תושבי חוץ המסדיר את העברת המידע לרשות המס כדי שזו תעביר את המידע למדינות התושבות של בעלי החשבונות (התקן). באוקטובר 2014 הודיע משרד האוצר לארגון ה-OECD על כוונת ישראל ליישם את התקן החל מסוף שנת 2018. בעת האחרונה, לצורך השלמת יישום התקן בחקיקה בישראל, פעל משרד האוצר לגיבוש טיוטת תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות לשם מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ז-2016 (טיוטת התקנות) (מצ"ב).

בשל מורכבות ההיערכות ליישום התקן ולוחות הזמנים הקצרים, פורסם ביום 1 באוקטובר 2017 מכתב למנהלי הגופים המוסדיים שעניינו "היערכות ליישום הסכם לחילופי מידע אוטומטיים" בו מתבקשים הגופים המוסדיים להיערך ליישום משטר דיווחים על פי התקן כבר עכשיו עוד בטרם השלמת הליך התקנת התקנות. עד להשלמת הליך התקנת התקנות, גוף מוסדי יהיה רשאי לבקש את פרטי התיעוד העצמי הנדרשים בהוראות התקן ובכלל זה הצהרה מהלקוח על המדינות בהן הוא תושב לצרכי מס והפרטים הרלוונטיים לתיעוד עצמי בהתאם להוראות טיוטת התקנות. סירובו של גוף מוסדי לפתוח חשבון בשל חוסר שיתוף פעולה מצד הלקוח למסירת מידע לא ייחשב מבחינת הממונה כפעולה שאינה עולה בקנה אחד עם הוראות הדין. כמו כן, מעדכן הממונה כי המועד אליו מתייחסת הגדרת "חשבון חדש" בטיטת התקנות (1 באוקטובר 2017) צפוי להידחות.

- **ביום 3 בספטמבר 2017 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (ועדת השקעות), התשע"ז-2017** המציעות להחליף ולבטל את ההוראות הקיימות בתקנות 41 ו-112 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ותקנות 28-32 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001. בין היתר, מוצע לקבוע הוראות לעניין החברים בוועדת השקעות עמיתים, אופן מינויים ומספרם, מינוי יושב ראש לוועדה, אי תלות חבר ועדת השקעות עמיתים, איסור כהונה צולבת, תגמול ותקופת צינון, תקופת כהונה, תדירות ישיבות הוועדה, חובת נוכחות, אופן קבלת ההחלטות והוראות לעניין יועץ חיצוני לוועדה.

- **ביום 24 ביולי 2017 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ז-2017.** במסגרת התיקון נקבע כי מספר המציעים המינימלי בהליך תחרותי לבחירת ספקי ברוקראז' יוגדל מארבעה לשמונה; הליך תחרותי יבוצע לכל אפיק השקעה בנפרד במקום לכל סוגי ניירות הערך יחד ולכל אפיק השקעה ייבחר זוכה אחד לפחות; קופת גמל ענפית שהשקעותיה מנוהלות על ידי תאגיד תהיה רשאית לרכוש או למכור ניירות ערך מהתאגיד או מצדדים קשורים לו ובלבד שסך כל העמלות בשל המכירה או הרכישה כאמור לא יעלו על 20% מסך העמלות בשל כלל הרכישות והמכירות שביצעה קופת הגמל במהלך השנה; גוף מוסדי יהיה רשאי לבצע פעולות רכישה ומכירה של ניירות ערך לביצוע עסקה אקראית בנסיבות מיוחדות שלא באמצעות מי שנבחר בהליך תחרותי בהינתן שקיים נוהל של המשקיע המוסדי לסוג התקשרות זה ושנמסר דיווח רבעוני לעניין עסקאות אלה לוועדת השקעות; משקיע מוסדי יקיים הליך תחרותי לצורך החזקה של ניירות ערך שיתקיים אחת לחמש שנים בין ארבעה משתתפים לפחות, אך גוף מוסדי שהתקשר עם 'גלובל קסטודיאן' לצורך החזקה כאמור יהיה פטור מעריכת הליך תחרותי. תחילת ההוראה לעניין הליך תחרותי לצורך החזקה של ניירות ערך יהיה שנה מיום מועד הפרסום התקנות יתר הוראות התקנות יכנסו לתוקף עם פרסומן ברשומות, למעט לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך שהליך תחרותי בגינם התקיים לפני יום פרסומן של התקנות.

- **ביום 20 ביוני 2017 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017** במסגרתה מוצע להסדיר את החובות לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור של "נותן שירותי אשראי" שהוא גוף פיננסי, לרבות, הכרת הלקוח, זיהוי פנים אל פנים, רישום פרטי הלקוח ואימותם, וחובות בקרה ודיווח.

ביום 18 במאי 2017 פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017. בצו נקבעו הוראות לעניין חובת הכרת הלקוח במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים ובפתיחת חשבון קופת גמל; הוראות לעניין רישום פרטי זיהוי של נהנה ושל תאגיד; הוראות לעניין בקרה שוטפת על התהליכים

הנדרשים ואחר פעולות מקבל השירות; דיווחים נוספים על פעילות בחשבון או בחוזה ביטוח חיים או בקשר להלוואה; חובת בדיקה אל מול הרשימה המרוכזת של ארגוני טרור מוכרים; חובת גוף מוסדי לקבוע מדיניות, כלים וניהול סיכונים בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן הוראות לעניין ניהול רישומים ושמירתם. תחילתו של הצו, ביום 18 במאי 2018, והוא יחול גם לעניין חשבונות קיימים וחוזי ביטוח חיים שבתוקף ביום התחילה, למעט הסייגים המפורטים בצו.

ביום 18 ביולי 2017 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשע"ז-2017, במסגרתה מוצע להקדים את מועד תחילת הצו ליום 18 בפברואר 2018.

ביום 3 בספטמבר 2017 פורסם חוזר הוראות לעניין זיהוי חלופי של לקוחות גופים מוסדיים במצב חירום הקובע, בין היתר, הוראות לעניין קביעת נוהל עבודה פנימי לזיהוי ואימות של מקבל שירות במצב חירום רבות בקרות הולמות וקביעת אמצעים חלופיים המשמשים לזיהוי ולאימות במצב חירום.

ביום 5 בנובמבר 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינו ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים, במסגרתה מוצע כי גוף מוסדי יקבע מדיניות לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור שתתייחס, בין היתר, לזיהוי סיכוני הלבנת הון ולאמצעים להפחתתם, יקבע נהלים וכלים לזיהוי והערכה של סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, נקיטת אמצעים אפקטיביים להפחתתם וקיום הליכי פיקוח, בקרה ודיווח; יקבע נהלים שיתייחסו לאמצעים להפחתת הסיכון, ובין היתר, יבצע הליך הכרת הלקוח.

• **ביום 29 במאי 2017 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ז-2017 הקובעות הוראות לעניין הכספים שניתן לנהל בקופת גמל בניהול אישי וכן הוראות מעבר בנוגע לכספים שהופקדו לפני יום התחילה; הוספת מגבלות על השקעת כספי קופת גמל בניהול אישי והעברת כספים בין קופות גמל אשר אחת מהן היא קופת גמל בניהול אישי.**

• **ביום 1 במרץ 2017 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון), התשע"ז-2017, המציעה לקבוע כי הגדרת קופת גמל תכלול את כל סוגי המוצרים הפנסיוניים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), תשס"ה-2005, לרבות קופת גמל שהן קופות ביטוח, ולמעט קרן פנסיה ותיקה, קופת ביטוח מבטיחת תשואה וקופת גמל מבטיחת תשואה, באופן שיתאפשר תשלום עמלת הפצה בגינם ליועצים פנסיוניים, וכן כי עמלת הפצה אשר תשולם לבעל רישיון מהגוף המוסדי בגין עסקאות לגבי קופת גמל, תהיה בדרך של תשלום כספי בלבד, ולא בדרך של הטבות אחרות. כמו כן, הטיטה מציעה לקבוע אפשרות ליועץ לחתום על הסכמי הפצה עם חברה מנהלת בתנאים שונים לגבי קבוצות מוצר שונות (קופת גמל לקצבה, קופת גמל לתגמולים, קופת גמל אישית לפיצויים, קרן השתלמות, קופת גמל להשקעה).**

• **ביום 25 בינואר 2017 פורסמה הצעת חוק בנק ישראל (תיקון מס' 4) (הוועדה ליציבות פיננסית), התשע"ז-2017, במסגרתה מוצע להקים ועדה ליציבות פיננסית שבראשה יעמוד נגיד בנק ישראל. הוועדה תפעל במטרה לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ופעילותה הסדירה, ולשם כך תקדם תיאום ושיתוף פעולה בין רשויות הפיקוח הפיננסיות – הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר, הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים, הפיקוח על מערכות תשלומים וניירות ערך, וכן בינן לבין בנק ישראל ומשרד האוצר ותביא לשיתוף פעולה ביניהן לשם תמיכה ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה. הצעת החוק מפרטת את תפקידיה של הוועדה והרכבה, ומציעה לקבוע מנגנון קבלת החלטות.**

- **ביום 16 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 20), התשע"ז-2017**, במסגרתו נקבע איסור על חישוב עמלת הפצה בזיקה לשיעור דמי הניהול הנגבים מהעמית, וכן הוראות עונשיות בגין הפרת האיסור כאמור. תחילתו של החוק ביום 1 באפריל 2017.

חוזרים

- **ביום 8 בנובמבר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל**, הקובע הוראות לעניין אופן הפקדת התשלומים לקופת גמל, הפרטים שעל מעסיק למסור לחברה המנהלת בעת ההפקדה, מועדים להפקדת התשלומים ואישורים שעל חברה מנהלת להמציא לעמיתים, ולעניין עמיתים שכירים – גם למעסיקהם, בקופת גמל שבניהולה.
- **ביום 1 באוקטובר 2017 פורסם חוזר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית - עדכון** במסגרתו נדחתה חובת השימוש עבור בעלי רישיון לביצוע פעולה במוצר פנסיוני המנוהל לטובת לקוח באמצעות ממשק אירועים ליום 22 באפריל 2018.
- **ביום 1 באוקטובר 2017 פורסם חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני - תיקון** הקובע כי גוף מוסדי יהיה רשאי להציע דמי ניהול נמוכים משיעור או מסכום דמי הניהול המרביים הקבועים לפי דין רק אם ההצעה האמורה תהיה תקפה במהלך חמש שנים לפחות וכן קובע הוראות לעניין אפשרויות העלאת דמי הניהול לפני תום תקופת ההנחה בדמי ניהול ואת אופן ומועד ההודעה על העלאה כאמור.
- **ביום 3 בספטמבר 2017 פורסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני - קידוד בממשקי המבנה האחיד** שמטרתו, בין השאר, להחיל כללים לגבי שימוש בקידוד האחיד על ידי הגופים המשתמשים בממשקים אחידים שמפרסמת הרשות במסגרת חוזר "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני".
- **ביום 2 ביולי 2017 פורסם חוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני** אשר מחליף חוזר קודם באותו נושא וקובע כי דיווח שהועבר לאחר שעובד משך או העביר כספים מהמוצר הפנסיוני אשר גורר סכום הפחתת דמי ניהול לעובד שלא עולה על 35 ש"ח לא ייכלל בחישוב הפחתת דמי הניהול, אך גוף מוסדי יעביר את הסכום הנ"ל שלא הופחת לעובד שביקש זאת. בנוסף, מכתב נלווה לדוח השנתי על הפחתת דמי הניהול יימסר לעמית עם הדוח השנתי הראשון שיישלח אליו החל מיום התחילה של החוזר בנוסח הקבוע בחוזר, לפיו יצוין במכתב המועד אשר ממנו הופחתו דמי הניהול במקביל לתשלום דמי סליקה לסוכן הביטוח והפחתת דמי הסליקה מעמלות ההפצה לסוכן הביטוח, ויצוין הסכום שהועבר לחשבון העמית בשל ההפחתה בגין שנת הדיווח. כמו כן, בוטלה ההוראה לפיה לא יבוצע תיקון של דיווח (ובלבד שסכום התיקון לא עולה על 60 ש"ח) שהועבר לאחר שעובד משך או העביר את הכספים מהמוצר הפנסיוני המתופעל.
- **ביום 1 בפברואר 2017 פורסם תיקון לחוזר מסמך הנמקה**, בו נקבעו הוראות שונות לעניין מועדי התחילה, ובהן, כי החובה החלה על גוף מוסדי להעביר מידי שנה, עד ליום 15 באפריל, לסוכן ביטוח פנסיוני מידע על גובה התגמול שלו הוא זכאי עבור שיווק המוצרים של הגוף המוסדי, תחל מיום פרסום התיקון וכן, דחיית מועד תחילתן של ההוראות לעניין קופת גמל להשקעה ליום 1 ביולי 2017, והוראות פרטניות לעניין הליכים הנוגעים לקופת גמל להשקעה בתקופה שבין 1 בינואר 2017 ועד ליום 1 ביולי 2017. **ביום 1 בפברואר 2017 פורסם תיקון לחוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי**, במסגרתו נערכו תיקונים לעניין מתכונת דוח שנתי מקוצר למבוטח בביטוח חיים ואובדן כושר עבודה שאינו כולל רכיב חיסכון (בקשר להוראות מעבר לשנת 2015), וכן לעניין אישור מס המצורף לדוח השנתי המקוצר. החוזר חל לגבי מוצרי החיסכון הפנסיוני וביטוח חיים שהיו בתוקף במהלך התקופה שבגינה מתבצע הדוח, כולה או חלקה, ותחילתו בדוח השנתי לעמית בגין שנת 2016.

ביום 10 בספטמבר 2017 פורסם תיקון נוסף לחוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי וקובע, בין היתר הוראות חדשות לעניין שינוי נוסח הסכמת העמית לקבלת דואר אלקטרוני כך שיתייחס לקבלת מסמכים והודעות מטעם החברה באמצעות שירות דואר אלקטרוני ולא רק לקבלת דוח שנתי מקוצר כפי שהיה בחוזר הקודם. כמו כן, נקבעו הוראות לעניין הוספת פירוט בדוח השנתי על החזר דמי ניהול בגין תשלום דמי סליקה על ידי המעסיק, הבהרה בדוח השנתי המקוצר כי פירוט התשואות יהא לגבי אלה שהושגו במהלך שנת הדוח בניכוי הוצאות דמי ניהול השקעות אך ללא ניכוי דמי ניהול, שינוי אופן חישוב שיעור ההוצאות לניהול ההשקעות לכל אחד ממסלולי ההשקעה ועוד.

ביום 5 בנובמבר 2017 פורסמה טיוטת חוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי – תיקון. בהתאם לטייטה, גוף מוסדי יאפשר לעמית, במסגרת הליך הצטרפות לרכישת מוצר פנסיוני וביטוח חיים לבחור לקבל את הדוח השנתי המקוצר באמצעות דואר אלקטרוני או באמצעות דואר. ככל שהעמית לא באחר באחת מן הדרכים האמורות, ברירת המחדל תהיה העברת הדוח המקוצר בדואר אלקטרוני, ככל שכתובת הדואר האלקטרוני של העמית קיים במערכות החברה. כמו כן, גוף מוסדי יאפשר לעמית לשנות את החלטתו האמורה בכל עת. בנוסף, גוף מוסדי יציג בחשבונו האישי המקוון של כל עמית את הדוח השנתי המקוצר והמפורט למשך 10 שנים לפחות.

- **ביום 1 בינואר 2017 פורסם חוזר שעניינו ליווי פיננסי,** אשר קובע כללים שיחולו על גוף מוסדי שמממן פרויקט בנייה בשיטת ליווי פיננסי. במסגרת החוזר נקבעו הוראות לעניין הנפקת פנקס שוברי תשלום בגין כל דירה בפרויקט אשר ישמשו לכל תשלום אותו עתיד הרוכש לשלם בגין מחיר הדירה; הוצאת ערבות בנקאית על ידי הגוף המוסדי בגין הסכום ששולם באמצעות שובר התשלום המקורי או מתן בטוחה אחרת, ופרטים שיכללו בהסכם ליווי. כמו כן, החוזר קובע כי בעסקאות בהן נטל גוף מוסדי חלק במימון פרויקט בשיטת ליווי פיננסי, תוך כדי שיתוף פעולה עם צד שלישי, רשאי הגוף המוסדי שלא לבצע את הפעולות האמורות בחוזר, ובלבד שוידא כי פעולות אלה בוצעו במלואן על ידי צד שלישי. הוראות החוזר חלות החל מיום הפרסום.

בהמשך לחוזר, **ביום 30 במרץ 2017 פורסם חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (תיקון מס' 9), התשע"ז-2017,** במסגרתו נקבע כי הלוואה לרכישת דירה וליווי פיננסי יוכלו להינתן גם על ידי מבטח, וכן נקבע, בין היתר, כי הבטוחה שעל המוכר ליתן לקונה עם קבלת תשלום עבור הדירה, לא תכלול את רכיב המע"מ, וכי במקרה של מימוש הבטוחה יושב סכום המע"מ לקונה באמצעות התאגיד הבנקאי או המבטח על-ידי קרן ייעודית שתוקם לשם כך.

טיוטות חוזרים

- **ביום 1 באוקטובר 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה טיפול בפניות איכות מידע המציעה לקבוע** הוראות ומדדי איכות לטיפול בפניות איכות מידע שמקורה בגוף מוסדי.
- **ביום 3 בספטמבר 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה הצהרה על מדיניות השקעה צפויה בגופים מוסדיים** המציעה כי גוף מוסדי יתייחס במסגרת מדיניות ההשקעה הצפויה שלו לשאלה האם הוא מתחייב להיבטים של השקעות אחראיות. "השקעות אחראיות" בחוזר הוגדרו כהשקעות המתחשבות ברווחה חברתית בנוסף לשיקולי הרווח הכלכלי, ובמסגרת זאת כללי ממשל תאגידי התומכים שמירה על איכות הסביבה, צדק חברתי ושמירה על זכויות אדם".
- **ביום 3 בספטמבר 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקידים בגופים מוסדיים,** המציעה לבטל ולהחליף חוזרים קודמים באותו נושא בהוראות מרוכזות ומעודכנות בחוזר המאוחד, זאת לאור הקמתה של מערכת חדשה להעברת הודעות על מינוי נושאי משרה ובעלי

תפקיד אחרים בגופים מוסדיים. כמו כן, נכללים בטיטה תיקונים טכניים להוראות בעניין "דיווח לממונה על שוק ההון" הנובעים מביטול החוזרים הקודמים.

- **ביום 6 באפריל 2017 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים**, במסגרתה מוצע להרחיב את אפשרויות ההשקעה של הגופים המוסדיים ולאפשר למשקיעים המוסדיים להיכנס לתחום ההלוואות הקמעונאיות למשקי בית באמצעות השקעה בחברות העוסקות במתן אשראי למשקי בית שהינן צדדים קשורים. חלקו היחסי של המשקיע המוסדי בשווי ההלוואות שתעמיד חברת האשראי יהיה עד 49 אחוזים, וחלקו של הגוף המוסדי לא יפחת מ-20 אחוזים, וסכום הלוואה יוגבל ל- 50,000 ש"ח.

ביום 23 באפריל 2017 פורסמה טיוטת מסמך עקרונות להערוות הציבור בעניין מתן סיוע ממשלתי להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, לפיה מוצע לקבוע, בין היתר, כי תוקם ועדה למתן סיוע ממשלתי לבעלי שליטה בחברות שיעסקו במתן אשראי קמעונאי, אשר יינתן בדרך של הלוואה בגובה 15 מיליון ש"ח, אשר תהפוך למענק בהתקיים התנאים הקבועים במסמך ובהם עמידה בהעמדת הלוואות קמעונאיות בסכומים ובמועדים הקבועים במסמך, ובהם העמדת הלוואות בסכום כולל של 600 מיליון ש"ח בתוך שנתיים, והלוואות בסך כולל מיליארד ש"ח בתוך 3 שנים.

- **ביום 1 בפברואר 2017 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר הוראות לעניין בחירת קופת גמל**, המציעה לקבוע כי תשלומים שהופקדו לחשבון חברה מנהלת בשל עובד שלא מילא טופס הצטרפות ושהתשלומים בגינו לא הועברו מכח הסכם ברירת מחדל בהתאם לקבוע בחוזר, יושבו למעסיק באופן מיידי. כמו כן, מוצע לקבוע כי החרגת הוראות הטיוטה לגבי הסכם ברירת מחדל שהיה בתוקף במועד פרסומו של החוזר ועד לתום תקופת ההסכם אך לא יאוחר מיום 31 במרץ 2019, תחול רק אם שיעורי דמי הניהול שנקבעו בהסכם כאמור או נגבים מכוחו לגבי עובד מסוים, אינם שיעור דמי הניהול המרביים הקבועים בהוראות הדין.

הנחיות והבהרות

- **ביום 1 באוקטובר פורסמה טיוטת הבהרה בנושא הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני** המבקש להבהיר כי גוף מוסדי רשאי לשלם עמלת הפצה רק במקרה שבו הסוכן ביצע הליך שיווק פנסיוני כפי שנקבע בהוראות חוב הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005). בין היתר, על הסוכן לברר את צרכיו של הלקוח ולבחור עבורו את סוג המוצר הפנסיוני, את המוצר ואת הגוף המוסדי המתאימים לו ביותר וכן לנמק בכתב את המלצתו.

- **ביום 1 בינואר 2017 פורסמה טיוטת עמדת ממונה שעניינה גביית דמי ניהול בהלוואות**, המציעה להבהיר כי גבייה של דמי טיפול מלווה ספציפי, בקשר להוצאות שנגרמו מהקמת הלוואה או מהטיפול בה, אסורה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, שכן היא מהווה קבלת טובת הנאה בקשר עם ניהול כספי החוסכים מעבר להוצאות ודמי טיפול שנקבעו בחוק. זאת לרבות במקרה שבו לווה משלם כספים בעצמו ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף המוסדי. לפיכך, הטיוטה מורה כי גופים מוסדיים יחדלו מגביית כספים עבור העמדת הלוואות מכל סוג או עבור הטיפול בהן, ולא יאפשרו גביית כספים אלו על ידי צד שלישי.

בהמשך לכך, **ביום 2 ביולי 2017 פורסמה טיוטת הכרעה עקרונית לעניין גביית דמי טיפול בהלוואות למבוטחים ולעמיתים** המציעה לקבוע כי גוף מוסדי לא יגבה דמי טיפול מחוסך בעד הקמת הלוואה או בעד טיפול בה ולא יאפשר תשלום כספים על ידי החוסך ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף מוסדי, בקשר להקמת הלוואה או לטיפול בה. כמו כן, מוצע לקבוע הוראות השבה לחוסכים אשר נגבו מהם דמי טיפול בתקופה שתחילתה ביום 1 ביולי 2010 וסיומה ביום 30 ביוני 2017. ראה בנוסף באור 10 בדוח הכספי של החברה.

5. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

5.1 כללי

הרבעון השלישי של 2017 לווה בצמיחה חיובית במרבית מדינות העולם והסחר העולמי צומח בקצב נאה, וע"פ האומדנים הראשוניים הצמיחה הייתה בקצב דומה לרבעון הקודם. מדדי מנהלי הרכש הגלובליים נותרו קרובים לרמתם הגבוהה ביותר מזה שלוש שנים.

בארה"ב, הצמיחה ברבעון השלישי עמדה על 3% בשיעור שנתי, בדומה לרבעון הקודם וזאת למרות 2 ההוריקנים ההרסניים שפגעו בפלורידה ובטקסס. שוק העבודה מצוי בקרבת תעסוקה מלאה וסנטימנט החברות ומשקי הבית נותר ברמה גבוהה. הבנק המרכזי הותיר את הריבית ללא שינוי אך הודיע שברבעון הבא יחל לצמצם את מאזנו.

בגוש האירו, הצמיחה ברבעון השלישי עמדה על 2.4% בשיעור שנתי ומדדי מנהלי הרכש נותרו ברמתם הגבוהה ביותר מאז 2011. הבנק המרכזי הותיר את מדיניותו ללא שינוי גם ברבעון השלישי כאשר האינפלציה נותרה נמוכה מיעד הבנק.

גם השווקים המתעוררים רשמו המשך שיפור יחסי בביצועיהם, בחלקם בתמיכת העלייה במחירי חומרי הגלם והסחורות, התאוששות במשקים המפותחים שתרמה להתגברות הסחר העולמי והמשך התרחבות הפעילות בסין. ברבעון השלישי הצמיחה בסין התמתנה קלות ל-6.8% במהלך ארבעת הרבעונים האחרונים.

5.2 התפתחויות במשק הישראלי

מרבית האינדיקטורים לרבעון השלישי של 2017 מצביעים על כך שהמשק ממשיך לצמוח בקצב נאה; כך עולה מהנתונים של סקר החברות, ומרמתם הגבוהה של מדד אמון הצרכנים ומדד מנהלי הרכש, על אף התמתנות מסוימת בצריכה הפרטית. נתוני שוק העבודה ממשיכים לתמוך בהערכה שהוא מצוי בתעסוקה מלאה. שיעור האבטלה ירד ל-4.1% במהלך הרבעון השלישי, קרוב לרמתו הנמוכה ההיסטורית, שיעור המשרות הפנויות מוסיף להיות גבוה, נרשמה התמתנות בקצב עליית השכר אך עדיין מדובר בקצב מהיר יחסית.

5.3 שוק המניות

שווקי המניות העולמיים רשמו עליות נאות גם במהלך הרבעון השלישי של 2017. מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-5% והשלים עלייה של 16.5% מתחילת השנה. המדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-8% והשלים עלייה מרשימה של 28.1% מתחילת השנה.

בישראל, מדד ת"א 125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר השנה), עלה ב-0.3% בלבד במהלך הרבעון השלישי וב-0.8% בלבד מתחילת השנה, בעיקר בשל חולשה בענף הפארמה. מדד ת"א-90 (שהחליף את מדד ת"א-75 ב-9 בפברואר השנה) עלה ב-2.7% במהלך הרבעון השלישי, בתמיכת עליות בענפי הבנקים הנדליין והביטוח, והשלים עלייה של 15.9% מתחילת השנה.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמיררים עמד על 1.3 מיליארד ₪ במהלך הרבעון השלישי, עלייה של כ-20% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד וכ-3% גבוה מהמחזור הממוצע בכל שנת 2016.

5.4. שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב-1.5% במהלך הרבעון השלישי של 2017, והשלים עלייה של 3.3% מתחילת השנה. מדד האג"ח הקונצרניות עלה ב-1.5% במהלך הרבעון השלישי, והשלים עלייה של 4.7% מתחילת השנה. מדד האג"ח הממשלתיות עלה ב-1.6% במהלך הרבעון השלישי, והשלים עלייה של 2.5% מתחילת השנה. מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על 3.5 מיליארד ₪ במהלך הרבעון השלישי של 2017, עלייה של 2% בהשוואה למחזור ברבעון המקביל אשתקד, אך נמוך בכ-7% בהשוואה למחזור הממוצע בכל שנת 2016.

5.5. קרנות נאמנות

קרנות הנאמנות רשמו גיוסים נטו של כ-4 מיליארד ₪ ברבעון השלישי של 2017 והשלימו גיוסים נטו של 12.9 מיליארד ₪ מתחילת השנה, זאת לעומת פדיונות של 15.6 מיליארד ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. במהלך הרבעון השלישי בלטו לחיוב קרנות הנאמנות המתמחות באג"ח (3.4 מיליארד ₪) והקרנות המתמחות בחו"ל (840 מיליון ₪). מנגד, נמשכו הפדיונות נטו (כבר 11 רבעונים רצופים) בקרנות הכספיות (מינוס 300 מיליון ₪).

5.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמדו בסוף הרבעון השלישי של 2017 על 94.3 מיליארד ₪, ירידה של 1.9% בהשוואה לסוף 2016. בלטו לשלילה מתחילת השנה תעודות הסל על מדדי המניות בארץ שרשמו פדיונות של 5.3 מיליארד ₪. הפדיונות קוזזו חלקית עם גיוסים של כ-1.1 מיליארד ₪ בתעודות הסל על מדדי המניות בחו"ל.

5.7. שוק המט"ח

לאחר 4 רבעונים רצופים של התחזקות, השקל נחלש במהלך הרבעון השלישי של 2017 ב-2.3% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל (בעיקר בשל פיחות מול האירו והפאונד), אך מתחילת השנה השקל התחזק ב-3.2% מול סל המטבעות. במהלך הרבעון השלישי השקל נחלש ב-0.9% מול הדולר (לרמת של 3.529 שקל-דולר) וב-4.3% מול האירו (לרמה של 4.1569 שקל-לאירו).

5.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, במהלך הרבעון השלישי האינפלציה ירדה ב-0.5% ובמהלך 12 המדדים האחרונים (עד אוגוסט 2017) האינפלציה הסתכמה במינוס 0.1%. במהלך הרבעון השלישי סעיפי ההלבשה-וההנעלה והירקות-ופירות היו הגורמים העיקריים שתרמו לירידה במדד (מדד ידוע), שקוזזו חלקית עם עלייה במדד הדיור.

5.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה 0.1% גם במהלך הרבעון השלישי של 2017, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. הנימוקים להשארת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מעד בנק ישראל, חוזקו של השקל והפעילות הריאלית החיובית. בפרט לאור סימני התייצבות בשוק הדיור.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות:

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>על פי המדד האחרון הידוע, במהלך הרבעון השלישי האינפלציה ירדה ב-0.5% ובמהלך 12 המדדים האחרונים (עד אוגוסט 2017) האינפלציה הסתכמה במינוס 0.1%.</p> <p>במהלך הרבעון השלישי, הציפיות לאינפלציה ירדו בטווחים של עד 8 שנים, ונותרו כמעט ללא שינוי בטווחים הארוכים יותר.</p> <p>לאור הערכה לאינפלציה נמוכה בשנה הקרובה - פעלה חטיבת ההשקעות לצמצום המרכיב העודף של צמודי מדד על נכסים לא צמודים, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אשראי.</p>	<p>השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד</p>
<p>השקל נחלש במהלך הרבעון השלישי של 2017 ב-2.3% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל, אך מתחילת השנה השקל התחזק ב-3.2% מול סל המטבעות. במהלך הרבעון השלישי השקל נחלש ב-0.9% מול הדולר (לרמת של 3.529 שקל-דולר) וב-4.3% מול האירו (לרמה של 4.1569 שקל-לאירו).</p> <p>לאור ההערכה כי גורמי המקרו התומכים בהתחזקות השקל יימשכו, כאשר מנגד – תתחזק השפעת הגידול בפערי הריביות (בעיקר מול הדולר), פעלה חטיבת ההשקעות לשמירה על חשיפת המט"ח הכוללת נטו (לאחר גידורים) בתיקים.</p>	<p>שער החליפין של השקל</p>
<p>ריבית בנק ישראל נותרה על-0.1% גם במהלך הרבעון השלישי של 2017, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. הנימוקים להותרת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מיעד בנק ישראל, חוזקו של השקל והפעילות הריאלית החיובית. בפרט לאור סימני התייצבות בשוק הדיור.</p> <p>במהלך הרבעון השלישי עקום התשואות הממשלתי השקלי והצמוד ירדו לכל אורכם. אך הירידה בעקום הצמוד עד ל-8 שנים הייתה מתונה יותר בהשוואה לעקום השקלי.</p> <p>במהלך הרבעון שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל (בהתחשב בנגזרי הריבית), ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.</p>	<p>התפתחות שעורי ריבית</p>
<p>בסוף הרבעון השלישי של 2017 הגירעון במהלך 12 החודשים האחרונים עמד על כ-1.9 אחוזים מהתוצר, נמוך מיעד הגירעון של 2.9% לסוף שנת 2017. הגירעון המצטבר בסוף הרבעון השני עמד על כ-5 מיליארד ₪, לעומת גירעון של כ-6.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.</p> <p>מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה, מגמה שצפויה להימשך גם ברבעונים הבאים של שנת 2017.</p>	<p>ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו</p>

<p>במהלך הרבעון השלישי של 2017 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-5% והשלים עלייה של 16.5% מתחילת השנה. המדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-8% והשלים עלייה מרשימה של 28.1% מתחילת השנה.</p> <p>בישראל, מדד ת"א 125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר השנה), עלה ב-0.3% בלבד במהלך הרבעון השלישי וב-0.8% בלבד מתחילת השנה, בעיקר בשל חולשה בענף הפארמה. מדד ת"א-90 (שהחליף את מדד ת"א-75 ב-9 בפברואר השנה) עלה ב-2.7% במהלך הרבעון השלישי, בתמיכת עליות בענפי הבנקים הנדל"ן והביטוח, והשלים עלייה של 15.9% מתחילת השנה.</p> <p>במהלך הרבעון גדלה מעט רמת החשיפה הכוללת למניות (כאשר הגידול התבטא בעיקר במניות בחו"ל), וזאת לנוכח נתוני מקרו חיוביים ואופטימיות לשיפור ברווחיות החברות.</p>	<p>שוק המניות</p>
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות בארץ ובחו"ל המשיכו להצטמצם במהלך הרבעון, בהשפעת האופטימיות לגבי צמיחת הכלכלה העולמית, והריביות הנמוכות בעולם המפותח. במהלך הרבעון נמשכה מגמת צמצום החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בארץ ובחו"ל, וגידול בהשקעה באשראי לא סחיר, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, מגבלות החשיפה לתאגיד, לקבוצת תאגידים ולקבוצות דירוג ומגבלות נוספות אשר אושרו בדירקטוריון החברה.</p>	<p>אג"ח קונצרני ומוצרי חוב</p>
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידי החברה וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	<p>מוצרי מדדים</p>
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע.</p>	<p>נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים</p>
<p>במהלך הרבעון, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות באשראי, תשתיות, השקעות פרטיות ונדל"ן, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה ופיזור גבוה.</p>	<p>השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות</p>

6. אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה

6.1. מינוי עו"ד אופיר רוטשילד כיועץ משפטי בחברה

ביום 5 ביוני 2017, אושר מינויו של עו"ד אופיר רוטשילד כיועץ משפטי בחברה. מינוי זה נכנס לתוקף באותו יום.

6.2. עדכון מדיניות תגמול

בחודש נובמבר 2017 בוצע עדכון במדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ובמסגרתו עודכנה שיטת החישוב של המדדים הליניאריים - שיעור גידול בפרמיות, תשואה על ההון, יחס VNB/VIF ושיעור גידול VIF ("המדדים הליניאריים"), המשמשים לקביעת החלק הכמותי בתגמול המשתנה של נושאי משרה בחברה.

המדדים הליניאריים נמדדים תוך השוואה של תוצאות הראל אל מול ארבע חברות הביטוח והפיננסים הגדולות בישראל ("קבוצת ההשוואה"). בהתאם לשיטת החישוב המעודכנת של המדדים הליניאריים, נמדד הפער בין תוצאת החברה לבין התוצאה החציונית של קבוצת ההשוואה בהתאם למפורט להלן:

א. יחושב חציון לתוצאות קבוצת ההשוואה בקריטריון הנמדד בשנת המדידה.

ב. הציון ייקבע לפי הפער בין תוצאת הראל ביחס לתוצאה החציונית קבוצת ההשוואה, בהתאם לסולמות שנקבעו, בטווח שבין 125% - (-25%).

ג. עמידה בתוצאה חציונית תזכה בציון של 90%.

ד. ההתניות לעניין רצפת ציון ותקרת ציון, הנקבעים ללא קשר למיקום הראל ביחס לקבוצת ההשוואה, נותרו גם בשיטת המדידה המעודכנת.

7. תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לעניין זה, ראה סעיף 3.13 לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2016.

8. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

9. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני, יו"ר הדירקטוריון

דודי לייזנר, מנכ"ל

תאריך: 20 בנובמבר, 2017

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן החיסכון לצבע הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן : "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 בנובמבר 2017

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן החיסכון לצבע הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן : "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 בנובמבר 2017

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

**קרן החיסכון לצבא הקבע -
חברה לניהול קופות גמל בע"מ**

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2017
(בלתי מבוקרים)**

תוכן העניינים

עמוד

3	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
	תמצית דוחות כספיים ביניים
4	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
5	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
6	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
7	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
10	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
11	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן החיסכון לצבא הקבע- חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן- "החברה"), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 בספטמבר 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל האחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

20 בנובמבר 2017

31 בדצמבר		30 בספטמבר		ביאור	
2016	2016	2017	2017		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
52	46	-			נכסים
91	64	395			נכסי מיסים נדחים
1,260	1,273	1,347			נכסי מיסים שוטפים
					חייבים ויתרות חובה
				9	השקעות פיננסיות
8,930	10,550	9,637			נכסי חוב סחירים
4,384	2,649	4,206			מזומנים ושווי מזומנים
14,717	14,582	15,585			סך כל הנכסים
				5	הון
*-	*-	*-			הון מניות
8,100	8,100	8,100			פרמיה על מניות
147	159	254			קרנות הון
3,073	2,976	2,804			עודפים
11,320	11,235	11,158			סך כל ההון
-	-	2			התחייבויות
3,397	3,347	4,425			התחייבויות בגין מיסים נדחים
3,397	3,347	4,427			זכאים ויתרות זכות
14,717	14,582	15,585			סך כל ההתחייבויות
					סך כל ההון וההתחייבויות

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי ליידנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 20 בנובמבר 2017

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור	
	2016	2017	2016	2017		
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח		
14,538	3,702	3,984	10,815	11,655	6	הכנסות דמי ניהול מקופת גמל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
43	33	32	35	143		
173	-	-	173	-		הכנסות אחרות
14,754	3,735	4,016	11,023	11,798		סך כל ההכנסות
13,956	3,545	3,827	10,386	12,065		הוצאות הנהלה וכלליות
3	(1)	(1)	1	1		מימון
13,959	3,544	3,826	10,387	12,066		סך כל ההוצאות
795	191	190	636	(268)		רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(272)	(40)	7	(210)	(1)	7	מסים על הכנסה
523	151	197	426	(269)		רווח (הפסד) לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2016	2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
523	151	197	426	(269)	רווח (הפסד) לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח ההפסד
60	(58)	98	79	196	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(4)	-	(20)	(1)	(36)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(16)	21	(27)	(26)	(53)	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
40	(37)	51	52	107	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
563	114	248	478	(162)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח		
לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)					
11,320	3,073	147	8,100	*-	יתרה ליום 1 בינואר 2017
(269)	(269)	-	-	-	הפסד לתקופה
196	-	196	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה: שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(36)	-	(36)	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(53)	-	(53)	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
107	-	107	-	-	סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס
11,158	2,804	254	8,100	*-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017
לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)					
10,757	2,550	107	8,100	*-	יתרה ליום 1 בינואר 2016
426	426	-	-	-	רווח לתקופה
79	-	79	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה: שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(1)	-	(1)	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(26)	-	(26)	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
52	-	52	-	-	סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס
11,235	2,976	159	8,100	*-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח		
10,910	2,607	203	8,100	*-	
197	197	-	-	-	-
98	-	98	-	-	-
(20)	-	(20)	-	-	-
(27)	-	(27)	-	-	-
51	-	51	-	-	-
11,158	2,804	254	8,100	*-	

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח		
11,121	2,825	196	8,100	*-	
151	151	-	-	-	-
(58)	-	(58)	-	-	-
21	-	21	-	-	-
(37)	-	(37)	-	-	-
11,235	2,976	159	8,100	*-	

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2016

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרון הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
10,757	2,550	107		8,100	*-
יתרה ליום 1 בינואר 2016					
523	523	-		-	-
רווח לשנה					
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:					
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה					
60	-	60		-	-
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד					
(4)	-	(4)		-	-
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר					
(16)	-	(16)		-	-
סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס					
40	-	40		-	-
11,320	3,073	147		8,100	*-
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016					

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
523	151	197	426	(269)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח (הפסד) לתקופה
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
					רווחים נטו מהשקעות פיננסיות:
(38)	(38)	(32)	(34)	(141)	נכסי חוב סחירים
(1)	-	-	-	-	הכנסות מריבית והפרשי הצמדה
272	40	(7)	210	1	הוצאות מיסים על הכנסה
233	2	(39)	176	(140)	
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
16	(18)	(30)	3	(79)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
231	198	1,578	181	1,028	שינוי בזכאים ויתרות זכות
247	180	1,548	184	949	
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
(416)	(124)	(114)	(332)	(304)	מסים ששולמו
46	47	-	47	-	מסים שהתקבלו
(370)	(77)	(114)	(285)	(304)	
633	256	1,592	501	236	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
233	36	43	154	239	ריבית שהתקבלה
1,195	(573)	419	(329)	(653)	מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
1,428	(537)	462	(175)	(414)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
2,061	(281)	2,054	326	(178)	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
2,323	2,930	2,152	2,323	4,384	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
4,384	2,649	4,206	2,649	4,206	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

היישות המדווחת

א. קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה ביום 11 ביולי 1984, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983, בשם קרן החיסכון לצבא הקבע בע"מ ואשר פעלה כ"קופת גמל תאגידית". ביום 31 במרס 2008, במסגרת רה ארגון שנדרש בהתאם להוראות הדין, הפכה החברה לחברה מנהלת של קרן ההשתלמות - קרן החיסכון לצבא קבע (להלן - "הקרן" או "הקופה"), ושינתה את שמה לשמה הנוכחי. כתובתה הרשמית היא אבא הלל סילבר 3, רמת גן.

ביום 28 ביולי 2008 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), מחבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ את מלוא הון המניות בחברה.

החל ממועד זה, החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות" או "החברה האם הסופית"), בהיותה מוחזקת ב- 100% בידי הראל ביטוח, שהינה בבעלות מלאה של הראל השקעות.

ביום 25 באפריל 2013, נחתמה תוספת להסכם מיום 28 ביולי 2008, לפיה הוארכה, ללא תמורה, תקופת הזמן שלאחריה תהא חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ רשאית להורות להראל ביטוח להעביר לצד ג' ללא תמורה את מלוא הון המניות המונפק של החברה מחמש שנים לעשר שנים. בנוסף סוכם בין הצדדים במסגרת התוספת להסכם כי תקנון הקרן יתוקן, בכפוף לאישור הממונה, באופן שבני זוג של עמיתי חבר יהיו רשאים להיות עמיתים בקרן. בהתאם לכך, יהיו זכאים לדמי ניהול שנתיים בשיעור של 0.55% מיתרתם הצבורה בקרן. בהתאם לתוספת להסכם האמורה לעיל התקבל ביום 15 באוקטובר 2013 אישור הממונה לתיקון התקנון והתאמתו להוראות התוספת להסכם.

- ב. החברה מנהלת את קרן ההשתלמות לצבא הקבע, במסגרתה שלושת המסלולים הבאים:
- קרן החיסכון לצבא הקבע כללי (להלן - "מסלול כללי").
 - קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות (להלן - "מסלול אג"ח ללא מניות").
 - קרן החיסכון לצבא הקבע מניות (להלן - "מסלול מניות").

ג. לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להוראות הממונה, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (להלן - "הדוחות הכספיים השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 20 בנובמבר 2017.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שישומה בדוחות הכספיים השנתיים.

יישום לראשונה של תיקונים לתקנים

תיקון ל- IAS 12, מיסים על הכנסה, הכרה בנכסי מיסים נדחים בגין הפסדים שלא מומשו (להלן- "התיקון")
התיקון מבהיר, כי לצורך הכרה בנכס מס נדחה, בעת הערכת הכנסה חייבת צפויה, יש לנטרל את השפעת היפוכם של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי. הערכה זו תתבצע בנפרד ביחס לסוגים שונים של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי, אם קיימות בחוקי המס מגבלות על סוגי ההכנסה החייבת שכנגדם ניתן לנצל הפסדים. בנוסף, התיקון קובע כי הכנסה חייבת עשויה לכלול הכנסה בגין נכסים שיושבו תמורת סכום גבוה מערכם בספרים, אם קיימות ראיות מספקות לכך.
החל מיום 1 בינואר 2017 החברה מיישמת את התיקון לתקן המתואר לעיל. כתוצאה מיישום התיקון לתקן אין השפעה על תוצאות החברה.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון

- א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.
- ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרבן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליים 31 בדצמבר	ליים 30 בספטמבר	
	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,000	10,000	10,000
11,320	11,235	11,158
1,320	1,235	1,158

הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון
הון עצמי קיים
עודף

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור, לרבות עמידה בכללי השקעת ההון ובכללי הנזילות.

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופת גמל

בהתאם לתקנון הקרן, החברה רשאית לגבות דמי ניהול בשיעור שנתי מקסימלי של 2% מהיתרה הצבורה של עמיתי הקרן.

ביאור 7 - מסים על הכנסה

שינויים בשיעורי המס

ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לביאור 18 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים. עסקאות בוצעו במהלך העסקים השוטף והיתרות הינן לזמן קצר.

ביאור 9 - מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם. השקעות פיננסיות נמדדו בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה של מחיר מצוטט (לא מתואם) בשוק פעיל למכשירים זהים (רמה 1).

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. ביום 18 באוקטובר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, מהעמיתים בקרו, הוצאות ניהול השקעות אשר גבייתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון הקרו המתירה לה לגבות. בכך, פועלת החברה לטענת התובע, בניגוד להוראות הדין ולחובת הנאמנות המיוחדת החלה עליה. בחודש פברואר הוגשה בקשה לעיכוב הליכים בשל קיומם של הליכים תלויים ועומדים בבית המשפט המחוזי (מרכז) באותו הנושא. בחודש מאי הגיש המבקש בקשה לאישור הסדר דיוני במסגרתה התבקש בית הדין, בין היתר, לאחד את הדיון בכל ההליכים התלויים ועומדים בפניו והעוסקים באותו נושא וכן לקבוע מועד להגשת כתב טענות. בחודש יוני הוגשה תגובת החברה לבקשה לאישור הסדר דיוני במסגרתה צוין כי החברה איננה מתנגדת ללוחות הזמנים המוצעים וכי היא מותרת לשיקול דעת בית הדין את ההחלטה בנוגע לאיחוד התיקים. בחודש אוגוסט ניתנה החלטה לפיה אין הצדקה לעכב ההליכים בשל קיומם של הליכים דומים. כמו כן נקבע כי תשובת החברה לבקשת האישור תוגש עד ליום 1.11.2017 והמבקש יגיש את תגובתו עד ליום 1.12.2017. ההחלטה בענין איחוד הליכי הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תינתן במסגרת הדיון המקדמי. דיון קדם משפט קבוע ליום 11.1.2018. בהתאם להערכת יועציה המשפטיים של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דנן, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי להדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ג. ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה טיוטת עמדת ממונה שעניינה גביית דמי ניהול בהלוואות, המציעה להבהיר כי גבייה של דמי טיפול מלווה ספציפי, בקשר להוצאות שנגרמו מהקמת הלוואה או מהטיפול בה, אסורה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, שכן היא מהווה קבלת טובת הנאה בקשר עם ניהול כספי החוסכים מעבר להוצאות ודמי טיפול שנקבעו בחוק. זאת, לרבות במקרה שבו לווה משלם כספים בעצמו, ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף המוסדי. לפיכך הטייטה מורה כי גופים מוסדיים יחדלו מגביית כספים עבור העמדת הלוואות מכל סוג או עבור הטיפול בהן, ולא יאפשרו גביית כספים אלו על ידי צד שלישי.

בהמשך לכך, ביום 2 ביולי 2017 פרסם הממונה טיוטת הכרעה עקרונית לענין גביית דמי טיפול בהלוואות למבוטחים ולעמיתים המציעה לקבוע כי גוף מוסדי לא יגבה דמי טיפול מחוסך בעד הקמת הלוואה או בעד טיפול בה ולא יאפשר תשלום כספים על ידי החוסך ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף מוסדי, בקשר להקמת הלוואה או לטיפול בה. כמו כן, מוצע לקבוע הוראות השבה לחוסכים אשר נגבו מהם דמי טיפול בתקופה שתחילתה ביום 1 ביולי 2010 וסיומה ביום 30 ביוני 2017. לאור הוראות ההשבה, נרשמה הפרשה בספרי החברה.

ד. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועד על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.